

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง คำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายในสามสิบวันนับจากวันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชของเบญจมาศ พันธุ์โกลเด้นบี (Chrysanthemum x morifolium 'Golden Bee') ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าว ให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิพาทว่า การยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๙๔๐ ๗๒๑๔ ภายในสามสิบวันนับจากวันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางวิลาวัลย์ ไคร์คราญ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

เบญจมาศพันธุ์โกลเด้นบี
(*Chrysanthemum x morifolium* ‘Golden Bee’)

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
 สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตเบญจมาศบ้านตาตึด
ที่อยู่ 35 เทคโนธานี ถนนเลียบคลองห้า ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
 196 ถ. พหลโยธิน แขวง ลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
โทรศัพท์ 0-2577-9000
 0-2579-1370 ถึง 9

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

เบญจมาศพันธุ์โกลเด้นบีเป็นพันธุ์กลายที่ได้จากการปรับปรุงพันธุ์ด้วยการฉายรังสีแกมมา โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ภายใต้โครงการ “การพัฒนาศูนย์ขยายพันธุ์กล้าปลอดโรค และการยกระดับการผลิตไม้ดอกปลอดภัย” ประจำปี พ.ศ. 2567 โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ จันจุฬา นางสาวนฤตยา นันยานางสาวกัญญารัตน์ วันนา นักวิจัยศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) และนางสาวนภัสวรรณ เมณีสสินธุ์ ได้รวบรวมพันธุ์เบญจมาศ จากแปลงเกษตรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเบญจมาศบ้านตาตึด ในพื้นที่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่เดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2566 โดยเกษตรกรผู้ปลูกเรียกพันธุ์นี้ว่า “เหลืองขมิ้น” จึงได้คัดเลือกพันธุ์ที่มีลักษณะดี สวยงาม แตกกอให้จำนวนหน่อมาก มาเพาะเลี้ยงดอกอ่อนในอาหารเชิงสูตร MS ที่เติมสารควบคุมการเจริญเติบโตในกลุ่มไซโตไคนินจนเกิดต้นอ่อนจำนวนมาก จากนั้นชักนำให้ต้นอ่อนเกิดการกลายพันธุ์ด้วยรังสีแกมมาที่ปริมาณรังสี 20 เกรย์ ตัดเนื้อเยื่อ (Subculture) จำนวน 3 ครั้ง ห่างกันประมาณ 1 เดือน แล้วย้ายต้นกล้าที่มีลำต้น และรากสมบูรณ์แข็งแรง ปี พ.ศ. 2566 ออกปลูกใน Clean nursery ของศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) และปลูกทดสอบพันธุ์ในพื้นที่แปลงประธานกลุ่ม (นางนิต ราษฎร์) ในช่วงเดือนมกราคม 2567 โดยคัดเลือกต้นที่มีลักษณะสีดอกเหลืองสด ดอกใหญ่ น้ำหนักสูง แตกต่างไปจากพันธุ์เดิมมาเพิ่มจำนวนด้วยการเพาะเลี้ยงอ่อนในอาหารเชิงสูตร MS ที่เติมสารควบคุมการเจริญเติบโตในกลุ่มไซโตไคนิน และตัดแยกหน่อจากต้นแม่เพื่อให้แตกต้นใหม่ เพื่อทำการขยายต้นพันธุ์เพิ่มจำนวนในห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อของศูนย์ขยายผลการผลิตไม้ดอกแบบองค์รวมบ้านตาตึด อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อแจกจ่ายสมาชิกกลุ่มต่อไป

แผนผังการปรับปรุงพันธุ์

ปี พ.ศ.	การดำเนินการ	สถานที่
2566	รวบรวมพันธุ์เบญจมาศ	อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี
	↓	
	ชักนำให้เกิดต้นอ่อน	สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
	↓	
	ชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ด้วยรังสีแกมมา	ศูนย์บริการฉายรังสีแกมมา ม.เกษตรศาสตร์ บางเขน
	↓	
	Subculture 3 ครั้ง	วว.
	↓	
	ชักนำให้เกิดราก	วว.
	↓	
	ออกปลูกใน Clean nursery	วว.
	↓	
2567	ปลูกทดสอบในแปลงปลูกเบญจมาศ	วว.
	↓	
	ขยายพันธุ์/เพิ่มจำนวน	อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี
	↓	
	ศึกษาศักยภาพการตลาดของพันธุ์ใหม่	อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย เบญจมาศพันธุ์โกลเด้นบี ชื่อวิทยาศาสตร์ *Chrysanthemum x morifolium* ‘Golden Bee’ วงศ์ Asteraceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ต้น ไม้ล้มลุก สูง 0.5-1.2 เมตร ผิวเปลือกต้นและกิ่งเป็นลายทางตามแนวยาว ค่อนข้างเกลี้ยง สีเขียวอมเทา

ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับ มีหลายรูปแบบ ตั้งแต่ค่อนข้างกลมถึงรูปไข่หรือรูปใบหอก ปลายใบแหลม โคนตัดหรือสอบแหลมคล้ายรูปลิ้นแกมรูปฐานรูปหัวใจ ขอบเว้าเป็น 3-5 พู รูปกลมหรือรูปไข่ ขอบเว้าเป็นจักหยาบ ๆ ปลายมนและเป็นติ่งเล็ก ๆ แผ่นใบหยาบ ด้านบนสีเขียวอมเทา มีขนสีขาวประปราย เส้นกลางใบและเส้นแขนงใบสีขาวเด่นชัด ด้านล่างสีเขียวอมเทา มีขนหนาแน่นกว่าด้านบน

ดอก/ช่อดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุก ออกที่ปลายกิ่งแขนงและปลายยอด ดอกมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 5-6 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อต้น 15-20 ดอก เป็นดอกสมมาตรแบบรัศมี สีส่วนประกอบของดอกเรียงตัวอย่างสม่ำเสมอ ดอกที่อยู่รอบนอก (ray floret) จะมีการเจริญเติบโตที่ดีกว่า มองเห็นกลีบดอกสีเหลืองได้ชัดเจน เป็นดอกแบบ imperfect คือ มีแต่เกสรตัวเมีย ไม่มีเกสรตัวผู้ มักจะมีหลายชั้น ส่วนดอกที่อยู่ใจกลาง (disk floret) เป็นดอกสมบูรณ์เพศ

ลักษณะอื่น ๆ

1. ไม่ตอบสนองต่อช่วงแสง สามารถปลูกได้ทุกฤดูกาลโดยไม่ต้องคลุมดำ
2. อายุการเก็บเกี่ยว 3-4 เดือน
3. มีดอกจำนวนมาก 45-60 ดอก/ต้น (1 ต้น มี 3-5 ก้านช่อดอก 1 ก้านช่อดอก มี 15-20 ก้านดอกย่อย)

ภาพที่ 2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของเบญจมาศพันธุ์โกลเด็นบี
ก ช่อดอก ข ใบ ค ดอก

เบญจมาศพันธุ์โกลเด็นบี